

Avorriment blau

Joan Vicent ALIAGA

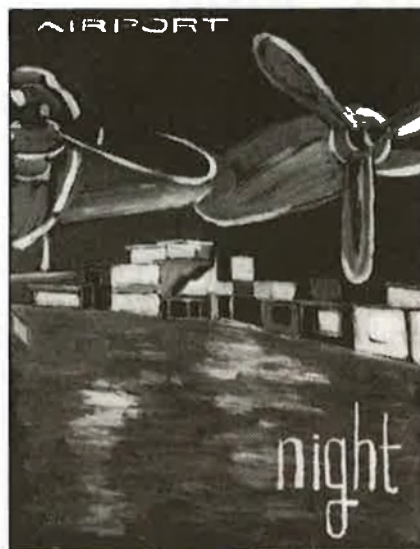
La galeria Temple ha presentat durant escassos dies l'obra recent d'un pintor que darrerament havia aparegut en la primera plana de moltes exposicions de jove pintura espanyola. Es tracta de Dis Berlin, nascut a Saragossa el 1959.

En contemplar els seus quadres, és difícil escapar de l'aura que ha envoltat la seua pintura aquests dos darrers anys, però, per molt que es vulga buscar-ne la poètica, sembla el reflex fred d'un mirall avorrit que té poques coses a oferir, almenys de moment. Treballant entorn d'una figuració basada en un dibuix senzill i quasi infantil, Dis Berlin es rodeja d'uns personatges —mariners, dandis, aviadors,

burgesos o indolents— que, malgrat l'empremta literària, no arriben a qualificar en el conjunt d'una pintura que prefereix els colors blaus bruts o grocs pàl·lids als d'un cromatisme més encès.

La seua iconografia sembla deutora de cert pop britànic, ensorrat i passat pel filtre del temps i la parsimònia. I potser, paradoxalment, d'aquí puga eixir un encant morbíd que, dissortadament, dura ben poc.

És probable, però, que siga massa prompte per a llançar un juí sobre un artista que fluctua entre una pintura a l'ús dels amants de la decadència rejuenida i una estètica que desperta en alguns casos interès per la mateixa materia gelada amb què configura

Dis Berlin: uns personatges sense perfilar

el tema de les seues teles. De moment, el perill essencial que envolta el jove pintor saragossà és que no acaba de perfilar amb raure i consistència els personatges que creuen la seua obra, tot i que aquests personatges —ànimes miste-

rioses— en la seua indolència encalmada semblen el centre de les preocupacions de l'artista. Pintura, doncs, fluixa d'esperit, on les mancances s'ensenyoreixen de l'atmosfera ambiental, en un espés avorriment blau.

Bulgaritzar

Ja ho deuen saber vostès per l'atenta lectura de la premsa (m'agrada escriure de coses que tothom sap ja per la premsa, la vista o la memòria). Setmanaris americans i diaris espanyols han explicat el terrible cas: a Bulgària, la minoria turca corre gravíssim perill de ser bulgaritzada. El món civilitzat —espanyols inclosos— s'esquinça, com és natural, les vestidures davant de la injustícia i l'opressió. Perquè a Bulgària estan passant coses monstruoses. Com aquestes: l'estat vol obligar la gent a canviar la forma del seu nom, del turc al búlgar; sembla que els xiquets, no sé si tots, es veuen obligats a assistir a escoles en llengua búlgara, i que la població turcoparlant es queda sense diaris en turc. Coses ai-

xí, diu la premsa, imposicions lògiques d'un estat totalitari: intolerable opressió d'un poble sobre un altre. Motiu, ho és ja, d'universal escàndol. Potser que arribe a l'ONU.

¡Ai, com són d'afortunats els 800.000 turcs de Bulgària! No pel que han de patir, sinó perquè, ací, nosaltres en som uns quants milions, de turcs en curs de bulgarització, i ningú no se n'espanta o se n'inquieta. ¿O a vostès i als seus pares i fills, en quina llengua els van posar nom al registre, els han fet passar l'escola

El punt de Mira—

o els toca llegir els diaris, sentir la ràdio, el cine i la TV?, ¿en turc o en búlgar? Turcs durament bulgaritzats, això som. I sense escàndol. I amb humil acceptació. I des de fa segles que roda la roda búlgara.

Els búlgars posen com a raó bulgaritzativa que la minoria turca era gent búlgara d'origen, turquitzada al temps de l'Imperi Otomà, gent que cal «recuperar». Ací, ni tal excusa valdria: ¿o és que potser, sense saber-ho, érem castellans renegats que cal recastellanitzar? Qualsevol cosa és possible, amb bona voluntat. I una darrera diferència: allà, sembla que hi ha gent que es resisteix violentament a ser bulgaritzada, i que en conseqüència corren les bales de l'estat. Ací no hi ha tal perill: som, quasi tots, gent tan mansa, tan búlgara ja de cor, ¿o tan bulgaritzable!

Joan F. Mira